

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan zvečer, izvenredni nedelje in praznike.
Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin., za uradne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, pritično. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 84.—	celoletno	K 95.—
polletno	42.—	polletno	50.—
3 mesečno	21.—	3 mesečno	26.—
1	7.—	1	9.—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje.
Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Dr. Fr. Windischer:

Za krepko stanovsko in gospodarsko organizacijo slovenskega obrtništva!

Organizacija slovenskega obrtništva se lepo razvija. Stanovska zavest se je okrepila, trajno se širi prepričanje med našimi obrtniki, da je uspešno zastopanje stanovskih in strokovnih interesov le tedaj mogoče, ako ne stoji vsak obrtnik zase, marveč se druži s svojimi tovariši v stanovske družbe. Razven društvenih organizacij, ki slone na prostovoljnosti, je na slovenskem ozemlju že močno razvita obvezna organizacija v obrtnih združenjih. Te združbe so deloma splošne, namenjene vsem obrtnikom določenega okoliša, deloma pa strokovne, namenjene le obrtnikom enega obrta ali pa več sorodnih obrtov. V bistvu organizacijskega gibanja leži, da je smer organizatornega prizadevanja sredotrajna. Združbe v posameznih krajih in okrajih streme naravno po organizaciji višjega reda in se družijo v obrtne zveze. Na delu je že zveza obrtnih združenj za Spodnje Štajersko, na Kranjskem obstojita dve deželni zvezi, splošna obrtna zveza in Zveza gostilničarskih združenj. Obrti, ki so manj številni, imajo združbe, ki obsejajo celo deželo.

Izvedba stanovske organizacije med našim obrtništvom ni bila lahko delo. Mnogo težav in ovir je bilo premagati, veliko prebudnega dela je bilo izvršiti. Zvezi v drugih deželah so tudi pripomogli. Naš narod si je moral stoprav ustvariti svoje narodne obrtnike, ni treba daleč segati v preteklost, pa že pridemo do časov, ko je prevladovalo tuje obrtništvo pri nas. Veseliti nas mora, da nacionalna osamosvojitve v obrtu napreduje hitro in vsestransko. Naše obrtništvo je skoro brez tradicij, obrt se ni razvijala od rodu do rodu. Naši narodni obrtniki so se morali uveljavljati v boju s tujimi, priseljenimi obrtniki. Tudi oblastva, dolgo v rokah narodu neprijaznega uradništva, niso gledala potov nacionalnega življenja. Na Štajerskem, Koroškem in Primorskem je bil položaj za naše obrtnike posebno težaven. Kjer je mogla, jih je zavirala tuja birokracija, uradno jih je najraje zatajevala. Slabo razvito strokovno šolstvo

za obrtnike je dovolj glasna priča. Kako težko je bilo priboriti si vsak zavod in vsako šolo za strokovno izobrazbo obrtništva! Zistem je bil v tem, da so trdno odklanjali v naših deželah še tako utemeljene zahteve po obrtnih in trgovskih šolah. Niso marali, da bi se bili usposobili naši ljudje strokovno, ker so se bali gospodarsko neodvisnih ljudi med Slovenci.

Krepke stanovske organizacije vodijo nujno do tega, da organizirani obrtniki začno misliti na skupne gospodarske naprave, na gospodarske združbe, za nabavo potrebščin in vnovčevanje izdelkov ter na lastne kreditne združbe. Iz stanovskih organizacij prihaja potem smoteno delo za izpolnitev strokovne izobrazbe po izobraževalnih predavanjih, učnih tečajih in strokovnih šolah. Premišljeno vodene stanovske organizacije postanejo izhodišče za strokovne in gospodarske naprave ter izobraževalne prireditve.

V tem organizatornem delu ne smemo prepuščati naše obrtništvo, ta stebel krepkega narodnega gospodarstva, samemu sebi. Država ima prvreden interes, da pomaga obrtništvo ob graditvi in popolnitvi obrtniške stanovske in gospodarske organizacije. Ob snovanju združne organizacije pa tudi za poslovanje združnih organizacij je treba obrtnikom večših, za stvar vnetih svetovalec in vodnikov. Pod stari režimom so obstajali posebni združni inštruktorji. Stori se mu mnogo koristnega, zlasti moramo pohvaliti vstrajno delo in trud gospoda združnega inštruktorja za Kranjsko. Priznati se mora, da se je trudil po vseh močeh pomagati obrtništvu, ampak imel je roke vezane, kakor vsak uradnik strogo nemško orientiran državne uprave. Ko je prišel prevrat, je ta institucija prenehala. Manjkalo je upravnih uradnikov in nujna potreba ga je zvala drugim.

Kakor hitro smo bili svobodni, je začelo živahno organizatorno gibanje med našim obrtništvom, dasi ni bilo inštruktorja. Naši obrtniki so videli, da v novem položaju prav tako potrebujejo krepke organizacije. Organizatorjev je pa manjkalo, to delo ne daie materialnega dobička. Velike zasluge si je v tem času pridobil dolgoletni načelnik deželne

obrtne Zveze gospod Franchetti, ki je neumorno vzpodbujal organizatorno gibanje in pomagal širiti obrtno organizacijo po slovenskem ozemlju. Dolgo vrsto let stoji na čelu slovenskega obrtnega gibanja, ljubezen do stvari ima ter pozna potrebe in razmere med slovenskim obrtništvom. Naše obrtništvo ve ceniti njegovo požrtvovalno delo osobito ob času, ko ni bilo združnega inštruktorja.

Naša vlada, oddelek za trgovino in obrt je sedaj razpisala mesto združnega inštruktorja. Delokrog mu bo jako obširen. Želja slovenskega obrtništva je, da pride na to važno mesto mož, ki pozna obrtniške potrebe in ima umevanje za stanovske in gospodarske interese obrtništva v Sloveniji. Mesto je važno, in bi bilo napačno, če bi se postopalo tesno srčno ob odmeri denarnih sredstev za ta urad. Slovensko obrtništvo želi, da dobi za združnega inštruktorja večjega moža, ki ne bo le uradnik, marveč mu bo zaupnik in svetovalec, vodnik in prijatelj. Načelnik oddelka za trgovino in obrt je sam uspešno deloval med slovenskim trgovstvom in obrtništvom, on pozna dobro razmere, zato bo znal izbirati.

Politične vesti.

— Shod JDS. v Mariboru. V nedeljo priredi JDS. velik ljudski shod v Narodnem domu. Poročali bodo poslanci Demokratske zajednice. (Srb, Hrvat in Slovenec.) Popoldne ob 3. se vrši velik shod v Ptui, kjer govore isti govorniki. Ti shodi naj bi bili prava manifestacija naše državne misli.

— O krizi LDU. Beograd, 9. oktobra. Današnja „Tribuna“ javlja: Dr. Pavlovič je dobil danes odgovore vseh opozicijskih strank, da nočejo vstopiti v novi kabinet. Gospod Protić je v svojem imenu dr. Pavloviča že vnapre obvestil o možnosti negativnega odgovora na njegovo ponudbo. V sredo popoldne je imel sejo tudi Radikalni klub in je na njej sklenil, da odbije ponudbo dr. Pavloviča.

LDU. Beograd, 9. oktobra. »Politika« piše: Ker g. Pašić sedaj ne želi sestaviti nove vlade in ker je to tudi dr. Trumbić odbil, češ da ne pozna še dovolj naših notranjih razmer, se je snovl pojavil kot kandidat za ministrsko predsedstvo g. Mihailo Jovanović, predsednik kasacijskega sodišča. Njegovo

kandidaturo podpira Pašić in se zdi, da bi bile tudi ostale stranke pripravljene podpirati njegovo kandidaturo. Naravno je, da ima ta pojav svoje nasprotnike, ker stoji g. Jovanović izven parlamenta.

LDU. Beograd, 9. oktobra. »Politika« piše: Danes ob 10. so se sestali zastopniki vseh strank, da uredijo akt, ki ga nameravajo v imenu opozicijskih strank izročiti dr. Pavloviču.

— Dr. Korošec in njegovi tovariši v Zagrebu. Zagreb, 9. oktobra. Včeraj zvečer ob 10. uri je došel v Zagreb predsednik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec, v spremstvu dr. Jankovića in dr. Hohnjeca. Danes so imeli le-ti posvetovanja z vodstvom hrvatske ljudske stranke. Poslanci bodo odpotovali po končanih konferencah v Ljubljano, kjer bodo poročali o doseženih uspehih in politični situaciji vodstvu SLS.

— Hrvate zagovarja edinstvo radikalcev. Zagreb, 9. oktobra. Današnji »Hrvat« prinaša iz Beograda očitno od gotovih radikalnih krogov inspirirano vest, da je poročilo »Slovenskega Naroda« o razdoru v radikalnih vrstah in o ustanovitvi zmernejše frakcije te stranke pod vodstvom g. Pašića izmišljeno in le pobožna želja beogradskih demokratov.

— »Politika« o Trifkovićevem komuniizmu. Beograd, 9. oktobra. Neodvisna »Politika« zahteva v daljšem članku preiskavo v zadevi komunikeja, ki ga je izdal beogradski dopisni urad in v katerem se je razpravljalo o tem, zakaj je regent odklonil od g. Trifkovića predlagani mu kabinet. List zahteva, da se krivici in povzročitelji tega komunikeja kar najstrožje kaznujejo.

— Odstop g. Balugdiča. Zagreb, 9. oktobra. »Hrvat« poroča iz Beograda, da bo minister dvora g. Balugdič radi raznih, o njem razširjenih vesteh, opustil svojo službo na dvoru. — Vprašanje je, če ta vest odgovarja resnici, kajti da bi minister dvora g. Balugdič zapustil službo radi znanega incidenta z g. Protićem, čigar robatost in netaktnost je vobče znana, ni verjetno.

— Posvetovanje hrvatskih separatistov. Zagreb, 9. oktobra. Osrednji odbor zagrebške hrvatske zajednice je imel 8. t. m. sestanek, katerega se je udeležilo 54 članov. Na tem sestanku se je razpravljalo v političnem položaju in o dogodkih v Beogradu. Zborovalci so odobrvali postopanje Narodnega kluba v Beogradu in mu izrekli svoje zupanje.

— Jugoslovanska stranka. Nedavno tega smo priobčili vest iz Beograda, da se je tam osnovala nova jugoslovanska stranka. Po sedanjih informacijah iz Beograda so osnovali to stranko mlajši politiki, ki hočejo zamenjati na naš jug docela nov pokret. Ne davno tega je imela ta stranka zborovanje v Beogradu, na katerem so govorili Momir Nikolić, Mišić, M. Stojanović, B. Petrović, E. Lupis in Vitrović. V svojih govorih so naglašali, da so vse dosedanje stranke pokazale, da so za vsako resno, novim razmeram odgovarjajoče delo nesposobne. Zato je treba ustanoviti novo stranko, ki bo šla v narod in v narodu izvršila dejansko narodno ujednjenje. Ena glavnih točk nove stranke je, ureditev balkanskih razmer v sporazumu z vsemi balkanskimi državami in ustvaritev svobodnega Balkana. Nova stranka bo izdajala tudi svoje glasilo.

— »Grazer Tagblatt« naš zagovornik! »Neues Grazer Tagblatt« je priobčil te dni članek pod zaglavjem: »Dunajsko časopisje in zunanja politika«. V tem članku piše med drugim: »Javnost mora izvedeti, zakaj zavzema dunajsko židovsko časopisje v zadnjem času poleg svojega znanega navdušenja za Francoze presenetljivo prijateljsko stališče nasproti Italiji. Kdor ve, da se da veliko dunajsko časopisje dobro plačati, si lahko misli, da bo ta ljubavna služba tudi Italijanom povzročila znatne stroške. S tem enostranskim stališčem dunajskih židovskih listov je v zvezi tudi njihovo postopanje napram Jugoslovani, o čemer mi lahko spregovorimo odkrito besedo, ne da bi se izpostavljali kakšnemu napačnemu tolmačenju. Dunajski listi mečejo navadno v koš vse vesti, ki prihajajo od jugoslovanskega poslanstva, celo uradne objave jugoslovanskih oblastí najdejo le težko sprejem v kakšen večji dunajski list. Ugotovljamo to dejstvo, ne morda z obžalovanjem, marveč je beležimo kot dokaz za naše končne zaključke. To postopanje dunajskega časopisja pa ne narekuje narodno prepričanje, zakaj dunajskemu židovskemu časopisju je prvič vsak nemško narodni interes tako oddaljen kakor mesec, drugič pa so nam Nemcem povzročili Italijani prav toliko krivic, kakor Jugoslovani, vsled česar nimamo, vpoštevajoč narodno gledališče, prav nobenega povoda, da bi zavzemali kakšno pristransko stališče. Z gospodarskega stališča pa bi bil že zadnji čas, da se Nemci že

LISTEK.

Alphonse Daudet:

Beaucaireška pošta.

(Iz »Lettres de mon Moulin«.)

Bilo je tistega dne, ko sem dospel semkaj. Peljal sem se z beaucaireško pošto, dobro staro barko, ki njima daleč domov, a se potika ves božji dan po cesti, kakor bi se vračala, ko se je naužila zraka in večera, iz silne daljine.

Na krovu nas je sedela petorica, ne vstevši voznika. Najprej pastir iz Camargue, majhen človek, čokat, kosmat, dišeč ko zver, z velikimi, krvavo podplutimi očmi in srebrnimi uhanj; potem dva Beaucaireščana, pek in njegov zet, oba zelo rdeča, zelo nadušljiva, a s krasnim profilom, kakor dve starorimski medalji v stilu Vitelija. Končno spredaj poleg voznika neki mož... ne! Kučma, ogromna kučma iz kunčje kože, ki pa ni dosti govorila in je le žalostno strmela na cesto.

Vsi ti ljudje so se poznali med seboj in so govorili glasno in zelo prosto o svojih zadevah. Camarguence je pripovedoval, da prihaja iz Nimesa, kjer je bil na sodišču zaradi udarca z vilami, ki ga je pripeljal nekemu ovčarju. Vroč kri imajo v Camargue... In kaj šele v Beaucaire! Ali si nista hotela Beaucaireščana za vrat zaradi sv. Device? Menda je spadal pek v starodavno, Ma-

terj božji posvečeno faro, ki jo imenujejo »dobro mater«, in ki nosi Jezuska v naročju; nasprotno pa je njegov zet prepeval na koro zelo nove cerkve, ki je bila posvečena »Brezmadežnemu Spocu«; tisti lep smehljajoč se sliki z visečimi rokami in polnimi žarkov. Zato sta se sprla. Treba je bilo videti, kako sta ta dva dobra katoličana ponizovala drug drugega in pa Madoni.

— Čedna je, tvoja brezmadežnica!
— Pojdi mi s svojo »dobro materjo«!
— Zabavne istorije je pač doživela, tista tvoja, v Palestini!

— In tvoja, hu! grdobal!... Kdo ve, kaj je počela... Le vprašaj sv. Jožefa! Da bi se človek čutil prestavljenega v napoljsko luk, je manjkalo le še, da se zablistata noža, in pri moji veri, prepričan sem, da bi se ta lep bogoslovski dvoboj zaključil tako, če bi ne bil posredoval voznik.

— Pustita nas na miru s svojima madonama, je dejal smeje Beaucaireščanoma: vse to so pač babje istorije, in možki naj se ne vtikajo vanje!
Nato je počil z blicem, se precej dvomljivo nakremžil in pridobil ves svet za svoje mnenje.

Prejti je bil končan; toda pek, ko je že začel, je moral na vsak način pokuriti še ostanek svoje verve, in obrnil se je k nesrečni kučmi, molčeč in žalostni v svojem kotu. Dejal je, kakor bi se šaljil:

— In tvoja žena, brusač?... S katero cerkvijo pa drži ona?

Gotovo je imelo to vprašanje zelo komičen namen, kajti vsa potna družba je izbruhnila v krah... Brusač pa se ni smejal. Delal se je, kakor da ni razumel. Ko je to videl, se je okrenil pek k meni:

— Vi ne poznate te njegove žene, gospod? Zabavna farmanka, zares! Nobene take več v Beaucaire.

Smeh se je podvojil. Brusač se ni ganil; zadovoljil se je reči tih, ne da bi obrnil glavo:

— Molči, pek!

Toda vražjemu peku se nikakor ni hotelo molčati in začel je vedno lepše:

— Vraga! Tovariš je lahko vesel, da ima tako ženo... Pri njej se ne dolgočasji niti za hip... Pomislite! Lepotica, ki se da vsakih šest mesecev odvesti, lahko vselej kaj novega pove, kadar se vrne... Recite kar hočete: zabaven zakonček... Predstavljajte si, gospod, da nista bila še celo leto poročena, pa! pa jo pobriše žena z nekim Špancem, trgovcem s šokolado. Mož je ostal sam doma ter je lokal in poplaval... Bil je kakor blazen. Čez nekaj časa pa je lepota zopet tu, oblečena kot Španka z malim bobnom s kruguljčki. Vsi smo ji rekli:

— Skrij se; ubije te!

— Ah, kajpada, ubiti... Čisto mirno sta živela dalje skupaj in naučila ga je celo igrati na baški boben.

Nova eksplozija grohota. Zopet je brusač zamrmral iz svojega kota, ne da bi obrnil glavo:

— Molči, pek!

Pek pa se ni zmenil za to ter je nadaljeval:

— Vi morda mislite, gospod, da je lepota po svojem povratku iz Španije mirovala... Ah, ne!... Njen mož je sprejel stvar tako dobro, da jo je zaskominalo znova... Po Španjolu je prišel neki častnik, nato neki ladjar z Rhone, potem neki muzik, nato... Kaj vem! Najbolje je to, da se je vsaki pot vpriporila ista komedija: žena uteče, mož joka; ona se vrne in on se potolaži. Vedno znova mu jo odvedejo in vedno znova jo vzame nazaj... Kajne, potrežljiv je ta soprog! Tudi to se mora reči, da je presneto čedna ta brusačica... pravi eksperimentalne lepote: živa, brhka, lepo oblikovana, vrhuteča belopolta in rjavih oči, ki se moškim zmerom nasmihajo... Pri moji veri, gospod Parižan, če pridete skozi Beaucaire...

— Oh, moči, pek, prosim te! Je dejal še enkrat ubogi brusač s pretresljivim glasom.

V tem trenutku se je voz ustavil. Dospeli smo do dvorca Anglores. Beaucaireščana sta izstopila, in prisegam vam, da ju nisem zadrževal... Ta šaljivec pek! Bil je že na dvorčevem dvorišču, ko smo ga slišali še vedno se smejati.

Ko sta odšla ta dva, se je zdela pošta prazna. Camarguence nas je ostavil že v Arlesu, voznik pa je korakal ob svojih konjih. Bila sta torej popol-

noma sama tam zgoraj, brusač in jaz, vsak v svojem kotu in ne da bi govorila. Bilo je vroče, usnje strehe je žarelo. Nekaj hipov sem čutil, kako se mi zapirajo oči in glava mi je postala težka; a zaspati nisem mogel. Vedno sem ime v nšesih tisto »Molči, prosim te!«, ki se je čulo tako pretresljivo in krotko. Tudi on, ubogi človek! ni spal. Od zadaj sem videl, kako se stresajo, njegova silna ramena, in njegova roka, — dolga, blede — se je tresla na naslonilu kakor roka starčeva. Jokal je...

— Tu ste doma, Parižan! mi je nenadoma zaklical voznik in je pokazal z blicevnikom na moj zeleni hribček in na moj mlin, ki je bil zaplacen nanj kakor velik metulj.

Hitel sem stopiti dolj... Gredečo mimo brusača pa sem skušal pogledati pod njegovo kučmo, ker rad bi ga bil videl, predno ga zapustim.

Kakor bi bil razumel mojo željo, je nesrečnež nenadoma dvignil svojo glavo in je zaplčil svoje oči v moje.

— Prijatelj, le pogledite me, je dejal z zamolklim glasom, in če boste v teh dneh zvedeli, da se je zgodila v Beaucaire nesreča, lahko poveste, da poznate tistega, ki je udaril.

Bil je uvel, žalosten obraz z majhnimi, ugalsimi očmi. Solze so stale v teh očeh, a v glaslu je trepetala le mržnja. Mržnja — to je jeza slabicev!... Če bi bil brusačica, bi mu ne zampel.

Končno osvobodbe od svoje čustvene omamljenosti za enega ali drugega svojega sovražnika. Ta prenapetost v sovrastvu in ljubezni je nam v zasnehi pri vseh drugih treznih narodih, zlasti ako vidijo, da danes brez časti objemamo tistega, katerega smo še včeraj obkladal s psovskami. — Pravijo, da se ne godijo čudeži. Ali ni to čudež, da se »Grazer Tagblatt«, ta strupeni naš sovražnik, ki doslej ni imel za nas nikdar in nikoli dobre besede, sedaj sicer srmežljivo, a vendar le zavzema za nas. Boda, potreba pač uči ljudi - moliti.

— **Tri imena za Avstrijo.** Avstrijski državni uradi so dobili 17. septembra tajno in zaupno okrožnico, ki se glasi tako-le: »V mednarodnem prometu z Antantnimi državami je uporabljati titulatur »Avstrijska republika«, v občejanju z državami, ki so nastale na razvalinah Avstro - Ogrske, pa titulatur »Nemška Avstrija«. V tekočem kontekstu notranjega prometa se je menjaje posluževati tudi naziva »Nemške alpske dežele«. Državni kancelar dr. Renner. — Kako naj torej imenujemo pravilno našo severno sosedno državo? Ali »Avstrijo« ali »Nemško Avstrijo« ali »Nemške alpske dežele«? Čemu se dunajski gospoda tako ženira svojega pristnega avstrijskega imena? Vse drugo bi radi bili, samo Avstriji ne!

— **Za monarhijo v Nemčiji.** Nemški parlament je imel po svoji preselitvi iz Weimara te dni prvo sejo v Berlinu. Na dnevnem redu je bila razprava o položaju. Med drugim je govoril tudi grof Posadowski, ki je v svojem govoru med drugim zatrjeval, da bodo nove volitve donesle monarhistično mislečo večino. Posledica tega bo, da se bo Nemčija zopet spremenila v monarhijo. Ta monarhija pa bo seveda morala prevzeti vase marsikaj, kar se je na novo uvedlo v državni organizem v zadnjem času. Posadowskega govor je vzbudil pri socialnih demokratih veliko ogorčenje, dočim so mu njegovi konservativni somišljeniki navdušeno ploskali.

Kraljevina

Srbov, Hrvatov in Slovencev.

— **Prestolonaslednikov poset v Zagrebu in v Ljubljani** ni definitivno odgojen, vendar pa še tudi ni določen datum njegovega prihoda. Toliko pa se lahko reče, da se regent Aleksander napoti v Hrvaško in Slovenijo, čim bo sestavljena nova vlada. Poset ne bo imel vojaškega značaja, marveč bo nosil karakter svečanega poseta vladarja. Zato bodo kraljeviča spremljali na potovanje vsi odlični člani bodoče vlade. Nova vlada bo določila program poseta in tudi osebe, ki ga bodo spremljale.

— **Spomenik junakom palim v Kumanovu.** V Kumanovu, kjer so leta 1912. srbski junaki odločno potolkli in porazili turško armado so te dni odkrili junakom, ki so padli v tej bitki, spomenik, ki ga jim je postavila tamkajšnja vojaška posadka. Slavnostnega odkritja so se udeležili predstavitelji oblasti in vojske ter mnogobrojna množica narodnega občinstva. Vlado je zastopal general Vasič.

— **Mezdno gibanje hrvatskih bančnih uradnikov.** Zagreb, 9. oktobra. Ministrstvo za socialno politiko je predlagalo v sporazumu z ostalimi ministrstvi, da bo izdelalo radi meznega gibanja zagrebških bančnih uradnikov enotno službeno pragmatiko za celo kraljevino SHS in uredilo vsa vprašanja, tičeča se razmerja med delojemalci in delodajalci, posebno na vprašanje plač. Dokler se ne izdela ta nova pragmatika, naj se ustanove posebne komisije pod vodstvom tega ministrstva in naj se pred temi komisijami rešijo vsa sporna vprašanja. Zveza bančnih podjetij je odbila ta predlog in sicer z motivacijo, da ne priznava kompetentnosti tega urada za reševanja vprašanj, ki si tičejo bančnih, kot zasebnih uradov. S tem je poskušena akcija za rešitev tako perečega meznega vprašanja bančnih uradnikov preprečena in so bančni uradniki izjavili, da bodo z vsemi močmi, ki jih imajo na razpolago, nadaljevali borbo proti bančnim konzorcijem.

— **Gibanje proti draginji med hrvatskimi kmeti.** Zagreb, 9. oktobra. V hrvatskih kmetijskih krogih se je pričelo v zadnjem času živahno gibanje proti draginji. Kmeti podarjajo, da so cene, ki jih dobe za svoje izdelke sami in mali obrtniki, v kričečem nerazmerju s cenami, ki jih dobe za iste izdelke prekupčevalci in veliki trgovci. Nastopili bodo v zvezi z malimi obrtniki proti takemu navijanju cen, kakor se dogaja danes. Edina pot k rešitvi tega perečega vprašanja je skupna organizacija kmetov in malih producentov v celi kraljevini SHS. Ta organizacija naj bi imela svoj skupni sedež in posamezne krajevne odbore, katerim bi bila poverjena naloga, da štiti interese teh stanov.

— **Veliko zborovanje uradništva v Sarajevu.** Sarajevo, 9. oktobra. 12. t. m. se vrši v Sarajevu veliko zborovanje uradništva iz Bosne in Hercegovine, na katerem se bo razpravljalo o vseh perečih stanovskih vprašanjih, zlasti pa o ureditvi materialnega vprašanja.

— **Srbski dijaki v Zagrebu.** Zagreb, 9. oktobra. Danes je dospelo iz Beograda preko 100 dijakov v Zagreb na omladinski kongres, ki pa je bil med tem časom iz tehničnih vzrokov odgojen.

— **Sadiljci tobaka v Hercegovini** so imeli v Mostaru shod, na katerem so sklenili, da bodo tekoče leto zahtevali po 30 K povprečno za kg tobaka. Vsak sadilec tobaka sme nadalje zahtevati, da se mu pusti 12 kg duhana, vsem ostalim kadilecem moškim in ženskam v hiši pa se mora dati po 6 kg za lastno uporabo.

— **Vladni dopisni urad v Sarajevu in novinarji.** Sarajevo, 9. oktobra. Včerajšnji »Glas Naroda« prinaša predlog novinskega društva v Sarajevu, da naj se prepusti vladni dopisni urad novinskemu društvu kot polslužbena agencija.

— **Časnikarske vesti.** Zagreb, 9. oktobra. »Primorske Novine«, ki so morale radi italijanske teorije na Reki in Sušaku prenehati izhajati, se bodo izdajale v Zagrebu in sicer bo izšla prva številka že to nedeljo.

— **Iz Sarajeva poročajo,** da bo znani šovinistični list »Srpska Zora«, ki je doslej izhajal kot dnevnik, odslej naprej izhajal samo trikrat na teden.

— **Zlato za Jugoslavijo.** Beograd, 9. oktobra. Iz Trsta poročajo, da je dospela tjakaj večja množica zlata v palicah za Jugoslavijo.

Neodrešena domovina.

— **Jadransko vprašanje in Angleži.** LDU Pariz, 9. oktobra. (DKU - Brezlično.) Britanska vlada je dne 7. oktobra izročila italijanskemu poslaniku v Londonu, markezu Imperialiju, noto, o kateri je poročala Agerzia Stefani in kjer izraža angleška vlada svoje začudenje nad dejstvom, da protizakonito stanje na Reki traja že tako dolgo. To posredovanje pa ni imelo značaja kakega poziva ali zahteve, kakor se je mislilo izpočetka, marveč je imelo samo v prijateljskih izrazih osvedočiti željo angleške vlade, naj se jadransko vprašanje reši čim prej mogoče.

LDU London, 9. oktobra. (DKU - Brezlično.) V nasprotju z vestmi, ki so se v zadnjem času razširile po inozemstvu, poroča Reuterjev urad, da Velika Britanija ni podzvela nikake samostojne akcije radi Reke. Ko je bil položaj pred kakim tednom tako zelo napet, so vse zaveze in pridruženje države neoficijelno posredovale tako pri italijanski, kakor tudi pri jugoslovanski vladi, da bi ju zadržale od vsakršnega izživajočega dejanja, ki bi napetost še bolj poostil. Velika Britanija si je od vsega začetka prizadevala, opustiti vse, kar bi moglo rešitev tega že itak skrajno težavnega problema še bolj otežkovati. Reško vprašanje je bilo razen tega pred par dnevi predmet prijateljskega razgovora med zastopnikom britanske vlade in italijanskim poslanikom v Londonu, pri katerem se je poudarjalo, da je sedanjí položaj skrajno nevaran.

— **Amerikanci zapuščajo Jadrano.** LDU Washington, 9. oktobra. (DKU - Brezlično.) Državni tajnik za mornarico Daniel objavlja, da so vse ameriške pomorske sile zapustile Jadran.

— **Koncentracije čet na demarkacijski črti.** Posebni dopis lista »Chicago Tribune« poroča svojemu listu z Reke, da obstoji v resnici velika nevarnost, da izbruhne vojna med Italijo in Jugoslavijo.

— **Reški Italijani za sporazum z Jugoslavlani.** Bakar, 9. oktobra. V reških zmernejših italijanskih krogih se zahteva sporazum z Jugoslavlani, da se s tem reši zavoženo politiko D' Annunzija. Predlagajo »časten sporazum« in žele, da naj se na Reki bivačji Jugoslavlani izrečejo za internacionaliziranje Reke. V hrvatskih krogih na Reki se govori, da Hrvati, ki bivajo na Reki in v njeni okolici, ne smejo storiti tega koraka, ker ni to ničesar drugega, nego spretno nastavljen limanice gotovih laških krogov.

— **D' Annunzijeve namere glede Dalmacije.** »Riječ SHS« prinaša po »Corrieru della sera« z Reke: »D' Annunzio ni pozabil Dalmacije in se ni odrekal svojim načrtom, samo smatra zaenkrat vsako ekspedicijsko neoprotu. Po njegovem naziranju ima služiti Reka kot baza rešitve celega jadranskega problema. D' Annunzio nikakor ne dopušta, da bi poedini individui ali skupine oseb organizirali kako akcijo, ki pripada edino njemu kot poveljniku. Ekonomski položaj na Reki vzbuja skrb, dasiravno ni tako težak. V mesto se je pripeljala velika količina blaga iz Hrvaške. (Tako je delo verizni-

kov! Ne samo da nas doma odirajo, ampak podpirajo za Judežev srebričke naše lastne narodne sovražnike.) Pojav, proti kateremu se pa ne more ničesar ukreniti, je pomanjkanje dela. Vse kategorije delavcev so brez posla, trgovina in plovba ustavljena.

— **Italijanske žele.** LDU Pariz, 8. oktobra. (DKU.) Kakor doznava »Matin« iz Rima, bi bila italijanska vlada pripravljena, privoliti v tako rešitev reškega vprašanja, da bi se iz Reke in Voloskega ustanovila upravna celota, katero bi upravljal zveza narodov; pri tem bi morala teritorialna zveza z Italijo ostati neprekinjena. Italijanska vlada bi pa obdržala varstvo nad italijanstvom Reke. — »Intransigence« poroča: V italijanskih političnih in diplomatskih krogih v Parizu se polaga posebna važnost na dejstvo, da vlada točasno popolno soglasje med Parizom in Rimom. Vest o noti, ki jo je angleška vlada poslala italijanski in ki vsebuje gotove grožnje, se more smatrati za neresnično; gre samo za zelo vljuden korak pri italijanskem poslaniku v Londonu, marquisu Imperialiju.

Slovanski svet.

— **Dr. Kramarj se vrne v Pariz.** LDU Lyon, 8. oktobra. (Brezlično.) Kakor se poroča iz Prage, bo v kratkem prišel dr. Kramarj v Pariz, kjer bo pri mirovni konferenci zastopal čehoslovaško republiko pri pogajanjih z Madžarsko.

— **Hlinki in Jélički odvzeli mandat.** Praha, 9. oktobra. V včerajšnji seji parlamenta je prečital član Slovenskega kluba izjavo, po kateri je klub v svoji včerajšnji seji enoglasno sklenil, poslancema Hlinki in Jélički, ki sta utekla v inozemstvo, odvzeti poslanski mandat. Izvršilni odbor slovaške ljudske stranke se pozivlje, da tekom desetih dni odpošlje dva nova člana v narodno skupščino. Prihodnja seja bo v torek.

— **Vzhodna poljska meja.** LDU Moravska Ostrava, 9. oktobra. (ČTU.) Kakor poročajo pariške vesti, se je vrhovni svet glede vzhodne meje Poljske odločil za meje kongresne Poljske iz leta 1815. Tako bi vzhodna meja potekala ob prejšnji ruski pokrajini Suvalki in bi se nadaljevala potem vzdolž reke Niemena in Buga do vzhodne galiske meje. Grodno, Bialystok in pokrajina vzhodno od te meje, ne bi pripadala Poljski, pač pa bi bil Brest Litovski poljsko mesto.

— **Boji z boljševiki.** LDU Kamenec Podolski, 7. oktobra. (ČTU.) UTU je sprejel nastopno vojno poročilo: Djenikinova fronta: Desno krilo, ki je zelo napredovalo, smo vsled močnega sovražnega konjeniškega napada umaknili za nekaj v ugodnejše postojanke. Severno od Kristinovske so naše čete v nočnem napadu zavzevale Monastirščice in uplenile 5 topov. Boljševiška fronta: Položaj je neizpremenjen.

— **Propadanje boljševikov.** LDU Berlin, 9. oktobra. (DKU.) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Kodania: Po Reuterjevi brzojavki iz Londona so Kolčakove čete zavzele Podolsk.

Zavezniki.

— **Wilsonovo zdravje.** LDU Washington, 8. oktobra. (DKU.) »Brezlično.« Po zadnjem zdravniškem izkazu se je zdravstveno stanje predsednika Wilsona zboljšalo.

— **Wilson.** LDU Pariz, 9. oktobra. (DKU.) »New York Herald« javlja iz Washingtona: Predsednik Wilson je prošil svojega zdravnika, naj mu dovoli udeležiti se ameriške delavske konference. Pričakuje se, da bo predsednik pri tej konferenci nastopil kot govornik.

— **Neposlušni Romuni.** LDU Berlin, 8. oktobra. (DKU.) Kakor se govori v krogih pariške konference, so zavezniški poslali Romuniji ultimatum glede izproznitve Madžarske in so zapretili tudi z blokado, ako bi se Romuni ne pokorili povelju, umakniti se na demarkacijsko črto. Trdi se celo, da zavezniške vojske ladje že blokirajo Konstanco.

— **V Solunu je praznovala 5. t. m.** grška posadka prvo obletnico bolgarske kapitulacije. Generalisim Paraskeopolos, vrhovni poveljnik makedonskih zavezniških čet, je imel govor, v katerem je povdarjal pomen zmage, vsled katere so bili Bolgari prisiljeni do kapitulacije in ki je imela za posledico tudi polom centralnih držav. Grška armada da je ponosna, da je s svojim sodelovanjem pomagala Srbiji do osvoboditve.

— **Španska bo republika?** LDU Berlin, 9. oktobra. (DKU.) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Rotterdam: Kakor javljajo »New York Times« iz Madrida, je vodja španske republikanske stranke Lerroux izjavil, da se v Španiji čaka še na končno ratifikacijo mirovne pogodbe, kakor bo monarhija strmo glasila in proglašena republika.

Iz Avstrije, Madjarske, Nemčije, Turške.

— **Vladna kriza v Avstriji.** Dunajski listi javljajo, da bo te dni odstopilo celokupno avstrijsko ministrstvo, predvsem pa, da bo odstopil dosedajni državni tajnik za finance dr. Schumpeter. Njegov naslednik bo baje dr. Reisch, ravnatelj Kreditnega zavoda. Nemškonalionalni listi pravijo, da pomenja ta sprememba v finančnem ministrstvu — državni bankrot.

— **Aretacija ravnatelja sladkorne centrale v Gradcu.** Te dni so v Gradcu aretirali ravnatelja sladkorne centrale Karla Multererja, ker se je dognalo, da je v zvezi z uradnikom Proiankom in Nicklom prodajal za preskrbo prebivalstva namenjen sladkor verižnikom. Na ta način je prišlo v verižniške roke nad 100.000 kg sladkorja.

— **Avstrijska vojska.** LDU Dunaj, 9. oktobra. (DKU.) »Morgen« javlja: Končni načrt o sestavi nove nemško - avstrijske vojske določa, da obstoja iz šestih mešanih brigad po dva pehotna polka, skupno torej iz 12 pehotnih polkov. Nadalje se ustanovi šest brigadnih topničarskih in šest tehničnih oddelkov. Ententa je dovolila, da nobena brigada ne sme imeti več kot 4543 mož. Polk bo obsegal tri bataljone in vsakemu bataljonu bo dodeljena stotinja strojnica.

— **Madžarske meščanske stranke.** LDU Budimpešta, 9. oktobra. (DKU.) »Budapesti Hirlap« javlja: V najkrajšem času se bo osnoval blok meščanskih strank. Nacionalnoliberalna stranka in demokratska stranka sta se včeraj izjavili za fuzijo in sta si nadeli skupno ime nacionalnodemokratska meščanska stranka. Roland Hegedüs in Martin Lovaszy si prizadevata izposlovati fuzijo tudi ostalih meščanskih strank.

— **Bolgarska vladna kriza.** LDU Lyon, 8. oktobra. (DKU.) »Brezlično.« Iz Sofije poročajo: Ministrski predsednik Teodorov, ki je bil načelnik bolgarske mirovne delegacije v Parizu, je dne 2. t. m. poročal o svojih pogajanjih in o mirovnih pogojih. Ker so bila njegova pogajanja nepopolno sprejeta, je predložil kralju ostavko vsega kabineta. Nemara bo novo vlado sestavil Stambulinski. V novi kabinet bodo vstopili naibzre tudi socialisti. — Bolgarska mirovna delegacija je z ozirom na ministrsko krizo v Bolgariji zaprosila konferenco, naj ji podaljša rok za odgovor na mirovne pogoje, ki poteče dne 14. t. m.

Italija.

— **Italijanski komunisti.** LDU Berlin, 9. oktobra. (DKU.) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Lugana: Po burni sklepni seji so udeleženci zborovanja italijanskih socialistov v Bologni včeraj z 48.000 proti 18.000 glasovom sprejeli maksimalni program. Ta program zahteva nasilno ustanovitev proletarske diktature delavskih in vojaških svetov kot sredstvo za doseg komunističnega gospodarstva.

— **Albanska vstaja.** »Politika« izve iz zanesljivega vira, da so napadli albanski vstaši 22. m. m. italijansko posadko pri vasi Mur. Napadalcu so bili z artilerijo in streljanimi odbiti. Peto ustaških utrdb je bilo uničenih. Italijanske čete so kot represalije zaklali dve Albanski in albanske otroke. Isti list izve iz Zadra, da so albanski vstaši na meji med Malisori in Miriditi napadli italijanski trenski oddelke v vasi Kapapuredit. Dva vojaka sta bila mrtva in eden ranjen. Ustaši so ubili tudi dve muli. Naslednjega dne je bila na cesti iz Orosa v Lurigo pri vasi Fusbefiv napadena neka druga italijanska trenska skupina ter pet vojakov in net mul ubitih. Govorijo se, da je Marko Gjorun, brat pokolneza miriditskega poglavarja Prek-Bib-Dode, ki so ga Italijani z njegovimi sorodniki vred umorili, pobegnil v gore. Tekom zadnjih dni je bilo v miriditskem okraju umorjenih 6 italijanskih vojakov in se smatra, da je to delo Marka Gjoruna in njegovih tovarišev.

S Koroškega.

— **Iz Boroveli.** V nedeljo 12. oktobra t. l. vrši se v prostorih gostilne »Juče« koncert s sodelovanjem pevskega društva »Ljubljanski Zvon« (oktet) v dobrodelne namene. Početek točno ob 8. uri zvečer.

— **Prerobjni Korotan klife!** Dolgo vrsto let je ječal Korotan pod kremplji nemških mogotcev. Prišel pa je čas osvobodjenja in prostosti. Da pa svojo prostost pokaže na zunaj, so si navdušeni mladeniči in mladenke občine Hoč pri Vrbskem jezeru postavili nalogo, da hočejo poznejšim rodovom zapustiti zgodovinski spomenik osvobodjenja Koroške s tem, da hočejo postaviti v občini lastni Društveni dom, kjer se bo

vzgal duh in telo. Spomenik pa mora biti vreden osvobodjenja. Delno osvobodjenje Koroške nas spominja na trpeče Primorce, ki zdihujejo pod krutimi Italijani. Zato prispevajte vsi Jugoslavlani brez razlike! Tudi najmanjši dar bo dobrodošel kamen novi zgradbi. Naj vidi obudena Koroška, da je Jugoslavija velika. — Društva! Vaša dolžnost je, da zbirate pri društvu prostovoljne darove in jih pošiljate na »Izobraževalno društvo Zvezda«, Hočje pri Vrbskem jezeru.

— **V Ljbeljčah na Koroškem** se je ustanovilo dne 28. septembra t. l. slovensko lovsko društvo s sedežem v Ljbeljčah.

Sokolstvo.

Sokolški koledar 1920 je deloma že natisnjen. Na vrsto pride sedaj inseratni del. Prosimo vse zainteresirane, da inserirajo v Sokolskem koledarju. Važno je to zanje same, važno pa tudi za brate z dežele, ki prav pogosto povprašujejo po bratskih tiskih. Cena inserata na eni strani je 50 kron, na pol strani 30 K. Naročila obnem z zneskom naj se vpošljejo do 15. oktobra na upravništvo Sokolskega koledarja v Kranju.

— **Bratska društva in Sokolstvu** naklonjeno občinstvo se opozarja na družabni večer Sokola II., ki se vrši v soboto 11. t. m. v Unijonu.

— **Zensko telovadno društvo »Sokola I.«** naznaja, da se ne vrši telovadba na torek in soboto, kakor je bilo objavljeno dne 7. oktobra v »Slov. Narodu«, temveč vsak torek in četrtek, in sicer: za gozlenke od 3. do 7. za članice od 18. do 9. zvečer. — Statistika: Gojenke so telovadile v 8 večerih skupno 584 telovadk, največ 63, najmanj 62, povprečno 73 na večer. Članice so telovadile v 8 večerih skupno 421 telovadk, največ 69, najmanj 63, povprečno 62,63. Na zdar!

— **Jesenice.** V nedeljo popoldne je prireditel jesiški Sokol javno telovadbo, da pokaže svoj napredek, akoravno telovadi največ članov šele od junija dalje. Vsa izvajanja v ensembel kot v posameznih nastopih so bila hvale vredna. Posebno pozornost je zaslužil mnogoštevilni naraščaj. Zbralo se je veliko gledalcev, ki so z napeto pozornostjo sledili telovadbi, od daleč, na cesti, pa je stalo sto in sto ljudi, ki se časih niso zanimali za Sokola in so gotovo zavidali tega zbog sijajnega napredka. Zvečer se je vršila zabava v društvenem domu. Prijeto je bilo sedeti med značajnimi in odkritimi Sokoli ter njih prijatelji. Le premajhni so lokali za mnogobrojne obiskovalce katerih je od dne do dne več in več. Sokolski lokali so zadnje mesece središče vsega življenja na Jesenicah. Tam se vse sestaja. Pridno se telovadi, vrše se pevske vaje pod vodstvom neprekosljivega učitelja Lode, svira salonski orkester, kapelnik Bučar, vrše se sestanki, predavanja, posvetovanja, navduševanja itd. In kdo je ta vez, ki vse druži, zbira, vabi, mamí. Veliki vzori in njih nositelji, tolmači, znana duša Sokolstva, vzor resnične nesebičnosti in težkega požrtvovanja, starosta Ozvald. To so vrli bratje - Sokoli, ki so preživelj v svojih idealih, ki visoko dvigajo svoj sveti prapor, ki so prvi v svojih izvršenih nalogah. Vedno siline stopa lastni Sokolski dom pred oči. Jeseniški Sokol ne sme uživati gostoljubnosti — biti mora na lastni zemlji svoj gospod. Jeseniški bratje - Sokoli! Le naprej po začrtani poti! Čast vam, vzor ljudje!

— **Sokol v Notranjih gorica**h priredi v nedeljo, dne 12. oktobra vinsko trgatv z nastopnim sporedom: 1. prihod vničaric in viničarjev; 2. pozdrav in nagovor župana; 3. raztolmačenje paragrafov; 4. trgatve; 5. ples in prosta zabava. Komur se zahoče po domači, nepriljeni zabavi med brati in sestrami, naj pohiti v nedeljo v prijazne Notranje gorice. Prijetno bo združiti s koristnim, ker je čisti dobiček prireditve namenjen za nabavo telovadnega orodja.

— **Mojstranski odsek Sokola** Jesenice priredi v nedeljo, dne 12. oktobra ob pol 15. uri (pol 3. popoldne) javno telovadbo v Mojstrani na prostoru pred hotelom »Triglav«. Vstopnina: sedeži 2 K, stojlišča 1 K. Po telovadbi zabaven večer v »Triglavu«. V slučaju neugodnega vremena se preloži javna telovadba na prihodnjo nedeljo dne 19. oktobra.

— **Slovenigraški Sokol.** Ustanovni občni zbor se vrši dne 13. oktobra ob 20. uri v telovadnici mestne šole. Pričakuje se, da se vsi bivši Sokoli in prijatelji Sokolstva zanesljivo udeležijo zborovanja.

— **Velenje - Šostanj.** Pri proslavi 25. letnice Velenjske podružnice Ciril - Metodove družbe dne 28. septembra 1919, je sodeloval Sokol iz Šostanja s prostimi vajami na orodju ter žalski Sokol z zares vzorno vrsto na orodju. Proste vaje naraščajo deškega, dekliškega in obrtnega, članic in članov so kazale ne le, da so bile marljivo priučene, temveč so se izvajale razen male izjeme tako enotno in zaokroženo, da so upravičeno vzbujale zadovoljstvo tudi pri strokovnjakih. Petje mešanega zbora Šostanske žitlanice je primerno izpolnilo presledke ostalega raznovrstnega in zelo zabavnega veselicega sporeda. Tekom veselice so se tudi vrstili poljudni govori Šostanjskih Sokolov, kakor tudi slučajno navzočega starešine hrvaškega Sokola s Klanica.

Spominiaite se zaklada „Slov. sokolske zveze“.

Vseučilišče SŠS v Ljubljani.

Začetek zimskega semestra 1919/20 na univerzi v Ljubljani.

Inskripcija za zimski semester 1919/20 se prične na filozofski, medicinski, tehniški in teološki fakulteti ljubljanske univerze dne 15. novembra in traja do 1. decembra t. l.

Predavanja se na teh fakultetah pričnejo početkom decembra in sicer v sledečem obsegu:

1. Na filozofski fakulteti: filozofija, pedagogika, matematika, kemija, mineralogija in geologija, botanika, zgodovina, germanska filologija, slovenska filologija in primerjajoče jezikoslovje. Predavanja iz fizike, geografije, zoologije, klasične in romanske filologije se bodo pričela po možnosti tekom zimskega semestra, gotovo pa s poletnim semestrom. Slušatelji teh predmetov na se opozarjajo, da se morajo že sedaj inskribirati, pa morejo poslušati strateške predmetne vede (n. pr. fizik matematiko in kemijo, zoolog botaniko in mineralogijo, romanski ali klasični filolog pa moreta dobiti osnovne pojme v filološki znanstveni metodi pri predavanjih iz drugih filologij, posebno pri primerjajočem jezikoslovju) ter obilne kolegije iz filozofije, pedagogike in slovenskega jezika. Pouk na filozofski fakulteti je popoln, torej za slušatelje vseh osmih semestrov.

2. Medicinska fakulteta prične s poukom za I. semester med. študija; z ozirom na prostore je mogoče sprejeti le 40-50 slušateljev.

3. Na tehniški fakulteti se otvorilo ti-le oddelki: strojni, gradbeni, geodetski, arhitektni, rudarski in kemični, in sicer v I. in 3. semester.

4. Pouk na teološki fakulteti je popoln, t. j. za slušatelje vseh osmih semestrov.

Glede pouka na juridični fakulteti je podal prof. Božumil Vošnjak, generalni sekretar mirovne delegacije v Parizu, ki se na povratku iz Beograda v Pariz mudi nekaj dni v Ljubljani, izjavil, da hoče razložiti predsedniku delegacije gosp. Nik. P. Pašiču položaj, ki vlada vsled odsotnosti treh profesorjev pravne fakultete. Prof. Vošnjak je prepričan, da bo gosp. Pašič ugodil želji Univerzitetnega sveta ter dovolil, da vsi eden juridičnih profesorjev zapusti Pariz in se posveti organizaciji juridične fakultete.

Vsled te izjave Univerzitetni svet danes še ne more javiti pričetka inskripcije in pouka na juridični fakulteti v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 9. oktobra 1919.

Univerzitetni svet.

Dnevne vesti.

— Proslava petdesetletnice smrti pesnika Simona Jenka (18. oktobra 1869 — 18. oktobra 1919). — Višji šolski svet v Ljubljani je odredil, da vse javne in zasebne, srednje, meščanske in ljudske šole v območju deželne vlade za Slovenijo v soboto, dne 18. oktobra s primernimi šolskimi slavnostmi proslave petdesetletnico smrti Simona Jenka, pesnika naše narodne himne »Naprej zastava slave!«

— Tako je prav! Zveza slovenskih ndustrijcev in Savez hrvatskih ndustričev sta v tesnih stikih. Na važnejša posvetovanja v Ljubljani v Zvezi ndustrijcev prihajajo tudi odposlanci hrvatske organizacije. Tako smo zadnjič z veseljem pozdravili delegata Saveza ob posvetovanju odseka za usnjarsstvo. Na večeršnjem sestanku, ki ga je sklicala Zveza naših ndustrijcev v ta namen, da se je osnoval poseben električni odsek, smo na svojo radost zopet imeli v svoji sredi dva odposlanca iz Hrvatske, gospoda ravnatelja zagrebške in karlovske mestne elektrarne. Na tem sestanku je bil stavljen in soglasno sprejet predlog, da se povabi v novo ustanovljeno komisijo za elektriška vprašanja tudi ndustrijski organizaciji hrvatsko in srbsko. Zelo razveselil pojav je to zblizevanje jugoslovanskih ndustrijcev na skupno praktično gospodarsko delo. Mi le želimo, da postajajo te vezi vedno tesnejše. Za nas Slovence, ki smo precej okorni in težavni, na nastaja dolžnost, da se tudi mi udeležujemo gospodarskih priredb, na katere nas vabijo naši bratje.

— Uredništvo javlja, da sprejema posete samo o popoldne od 15. do 16. Prosim občinstvo, naj blagovolijo to upoštevati in naj uredništvo razen v res nujnih in važnih slučajih — ne poseže v dopoldanski urah, ko je z redakcijo največ dela.

— Tiskovna pravda v Mariboru. Mariborske »Male Novine«, ki širšemu občinstvu nač niso znane, ker so razširjene samo v Mariboru in najbližnji nizovni okolici, so priobčile v zadnjem času več vehementnih napadov proti vladnemu komisariju dr. Pfeiferju. Ker ti napadi je niso hoteli prenehati, je dr. Pfeifer vložil proti odgovornemu uredniku »Malih Novin« tožbo, o kateri se bo razpravljalo pred mariborsko poroto.

— Iz laškega vjetništva se je vrnil naš uradni Slavko Simončič. Nahaja se sedaj v karanteni v vojaški bolnici IV. oddelku v Mariboru.

— Iz italijanskega vjetništva se je vrnil v Ljubljano tudi poročnik gosp. Alojzij Žitnik.

— Iz častniškega vjetniškega tabora Bata. Bata, zdaj neznatna laška vas, je bila nekdanj slavno rimsko ko-

pališče in letovišče. V njeni bližini leži na visokem strmém skalovju stara trdnjava iz 16. stoletja — sedanje bivališče jugoslovanskih častnikov-vjetnikov. V vlažnih nezdruhljivih kametah brez oken stanujejo vjetniki, po 6-8 v eni celici in nestrno pričakujejo odrešenja. Tu žive Jugoslavlani žalostno življenje krutega vjetništva, popolnoma odrezani od sveta, brez zadostnih gotovih novic iz ljubljene domovine. Negotove pač dobivajo iz laških listov, a kdo naj loči, kaj je resnica, kaj ne? Edina dobrot, ki smo jo imeli od Italijanov je bilo kopanje v morju; žali-bog je nam je bilo še to edino dobro po ubegu šestih častnikov odtujenosti. Ubegli častniki so zvezali okoli 30 rjuh in se spustili v temni noči v globoki prepad. Italijani so jih zasačili, vrzeli v malo nizko temnico in jim dajali le vodo in kruh. Seje po energičnem nastopu prostih sotrinov jim je bila dovoljena enotna hrana, ki pa je tudi slaba in enolična. Riž in makaroni dan na dan. Da bi si kdo kupil kak priblišek, tega ne dopusti pičila plača. Kuhari in prati perilo morajo častniki sami. Začasno se nahaja v taboru okoli 230 častnikov. Spoili so nekdanja taborišča Ottajano, Talano in Casagiove. Zdravstveno stanje je povoljno. Da si krajišale dolge ure, se vse uči. Gimnazijci in realci dobivajo potrebni pouk od starejših tovarišev — profesorjev in akademikov. Kdor bi se podrobneje zanimal za tamošnje razmere, naj se oclasi tekot tega tedna od 12. do 2. popoldne pri Ivanu Kristanu. Knezova ulica 254. Šiška.

— Za našo vojno ujetnike. Za konec meseca oktobra se pripravila velik shod v Ljubljani za vse naše vojne ujetnike, na katerega našo javnost že danes opozarjamo. Silno žalostna poročila prinašajo zlasti z Laškega vrnivši se vjetniki. Stradanje je vedno hušje, ravnanje z njimi vedno bolj sovražno in nečloveško; zato se nesrečnežev poljšča obup. Koliko imamo med temi rojaki nadebudne mladeži, srednješolcev, abiturientov, akademikov (samo od 17. pešp. okoli 50), ki izgubljajo čas in zdravje! Za njihovo gnotno podporo nima naša javnost ne smisla, ne srca. Nihče ne misli na to, da se bodo vendar enkrat začeli vračati domov, fizično in moralno ubiti, mnogi izmed njih na cesto vrženi, brez vsake pomoči. Zato ključem vam vrnivšim se ujetnikom-tovarišem: Na noge, na pomoč nesrečnim tovarišem. Poročajte meni o vseh vnebojjočih krivicah, katere ste gledali v ujetništvu: Kol'ko je bilo ustrelenih, ali jih pomrlo vsled lakote; pretepeno celo naše častnike v zaporih. Za štajersko se pripravila shod istodobno v Celju kot središču. Gradivo naj se pošlje g. dr. Juvanu (pri odvjetniku Leskovarju — Maribor). — Naprošajo se vsi listi, da nas podpirajo pri tej akciji, tudi hrvatski in srbski, da se dvigne vsa Jugoslavija in pomaga nesrečnim trpinom. Zlasti vsi inteligentni vrnivši se ujetniki naj zastavijo vse svoje moči, da se stvar dobro izpelje! — M. Škerjanec.

— A. D. J. T. v Ljubljani izreka cenj. kamniškemu odboru za krasni arangement, g. ma. dr. Krantovi in dr. Karbovi, cenj. gđc. — nabiralkam, nadalje odboru Čitalnice za brezplačno preustitve prostorov, g. dr. Karbi in A. Slamariju za požrtvovalno aelilnost in vsestransko naklonenost najprišnejšo in najiskrenejšo zahvalo na dobro uspešno prireditvi v Kamniku z dne 28. septembra. — Gg. vinski trgovci Müller (Domžale), Mejač in Vode (Komena), da so z darovanjem vina prispevali k društvu na pomoč, za kar nam ostanejo vedno v najhvaležnejšem spominu. — Odbor A. D. J. T.

— Kranjski akademiki so podarili A. D. J. T. v Ljubljani 500 kron kot polovico čistera dobička prireditvi v Kranju z dne 28. septembra. — Odhajačim tovarišem najiskrenejša hvala in mnogo uspeha v tujini. — Odbor A. D. J. T.

— Vse one obrtne nadaljevalne šole, kojih šolski odbori so v smislu okrožnice podpisane poverleništvu z dne 3. junija 1919 štev. 2672 vnosili pravočasno izjave občin o pokritju ene tretjine stroškov in morebitnega primanjkljaja, se pooblašča, da takoj prično s poukom. Prva polovica dvetretjinskega državnega prispevka se bo de šolskim odborom nakazala takoli, ko bodo prijavili pričetek šole in po pristojnem nadzorniku ugotovljen proračun; druga polovica se izplača meseca februarja 1920.

— Gimnazija v Murski Soboti. Za ravnatelja državne gimnazije v Murski Soboti je imenovan prof. Ivan Bračko.

— Brzovlaka na Dunaj in nazaj odhajata in prihajata ob ponedeljkah, srediha in petkih. Iz Trsta odide ob 19. uri 10 minut, iz Ljubljane ob 23. uri 40 minut. Z Dunaja odhaja ob 20. uri 30 minut in pride v Ljubljano par minut pred 6. uro zjutraj.

— Ustavljenci vlaki na progi Zidani most-Zagreb. Zaradi prometnih težkoč, ki so nastale na hrvatski progi vsled prepočasneva zacinarnja v Zagrebu, smo bili primorani ustaviti do nadaljnjega sledeče osebe vlake: na progi Zidani most-Ljubljana gl. kol. vlaka štev. 40 in 45, Zidani most-Zagreb j. k. vlake štev. 507, 508, 510 in 511 in na progi Zagreb j. k.-Sisak vlaka štev. 518a in 519a. Sedaj se vozeči vlak št. 504 odhaja iz Zidanega mosta šele ob 6.

uri 20 minut, tako da ima zvezo na vlak štev. 36 iz Ljubljane. Vlak štev. 503 odhaja iz Zagreba še le ob 16. uri in ima zvezo v Zidanem mostu na vlak štev. 39 proti Ljubljani in na vlak štev. 42 proti Mariboru.

— Ruski kružek prične s svojim delovanjem prihodnji teden. Koncem tedna se skliče občni zbor. Natančnejše podatke priobčijo listi prihodnje dni. »Ruski kružek«, ki je danes bolj potreben kot kdaj prej, razširi svoje delovanje in hoče postati res pravo ognjišče in zbirališče vseh onih, ki so vzljubili bratski ruski narod, ruski jezik in rusko kulturo. Prostore za tajništvo »Ruskega kružka« je dala na razpolago gospa Terezina dr. Jenkova na Jurčičevem trgu št. 3, II. nadstr. Tajništvo posluje ob ponedeljkih in četrtek od 9. do 11.

— Na komandi mesta Ljubljane naj se nemudoma javijo sledeči gg.: art. podpodkovnik Frano I. Lah; pešad. podpodkovnik Rudolf A. Miheličič, pešad. poročnik Gvido Gulič, pešad. podporočnik Frano Vizjak, sanit. kapetan I. kl. dr. Ivan Fras.

— Izprememba imena. Vsej rodbini Mitteregger v Sp. Šiški je dovolila deželna vlada izpremembo imena v Malgaž.

— Poročil se je gospod Franjo Čimerman z gđc. Dragoje Sla-vinčev, hčerko trgovca v Središču ob Dravi. Obilo sreče!

— Mestni popisni urad ostane dne 11. oktobra radi sražanja prostorov za stranke zaprt. Izvzeti so samo nujni in neodložljivi slučaji.

— Knjica »Cesar Fran Josip in njegov dvor« je izšla v nemškem jeziku na Dunaju. V slovenskem jeziku ni izšla.

— V parnem mlinu na Hudini pri Celju so našli pri uradni preiskavi 1600 vreč skrite moke, ki je tehtala 120.000 kilogramov. Oblast je vso moko zaplenila in obsodila lastnika na denarno globo 20.000 kron.

— Priloga. Za zunanje naročnike našega lista je priložen danes letak tvrdke »Svetla« o elektrotehničnih potrebščinah.

Sport.

Football — tekma. V nedeljo, dne 12. oktobra tekmuje SK »Slovan« proti SK Maribor v Mariboru.

Kultura.

Repertoar Narodnega gledališča. Opera. 11. okt.: sobota, »Manon«; Ab. E; 12. nedelja: »Djak prosjak«, iz. obom.; 13. ponedeljek: zaprto; 14. torek: »Manon«, obonement A; 15. sredo: »Djak prosjak«, obonement C; 16. četrtek: »Postilion iz Lonjumeau, obonement E; 17. petek: »Hoffmanove pripovedke«, obon. B; 18. sobota: »Djak prosjak«, obonement D; 19. nedelja: »Pikovka damo«, izven abonementa; 20. ponedeljek: zaprto. — Drama. 11. oktobra, sobota: »Tat«, abonement E; 12. nedelja popoldne: »Favn«, izven abonement; 12. nedelja, zvečer: »Dnevi našega življenja«, delavska predstava, izven abonementa; 13. ponedelj.: »Striček Vanja«, abonement A; 14. torek: zaprto; 15. sredo: »Kasaja«, izv. abom.; 16. četrtek, popoldne, »Favn«, dijaška predstava, izven abonement; 16. četrtek, zvečer: zaprto; 17. petek: »Kasaja«, abonement D; 18. sobota: »Tat«, abonement C; 19. nedelja, popoldne: »Sne-gulčica in škrtaj«, izven abonement; 19. nedelja, zvečer: »Striček Vanja«, izven abonement, delavska predstava.

Iz pisarne dramskega gledališča. Premijera novjete »Kasaja«, izvorna slovenska drama v treh dejanjih Stanka Majcena, se ne bo vršila v torek 14. tm., kot je bilo pomotoma včeraj objavljeno, temveč v sredo dne 15. t. m.

Sela umetniške komisije »Narodne galerije« v svrhu nakupa Tratnikove slike za Narodno galerijo se vrši v soboto 11. t. m. ob 3. pop. na stanovanju g. F. Tratnika. Usnjarska ul. 2, I. nadstr. K seji se vabijo poleg umetniške komisije tudi člani odbora.

Narodno gospodarstvo.

— Ustanovitev odseka elektraren in električne industrije. Zveza ndustrijcev na slovenskem ozemlju je ustanovila poseben odsek elektraren in električne industrije. Ustanovni sestanke se je vršil v četrtek dne 9. oktobra v mestni dvorani pod predsedstvom g. V. Majdiča. Sestanka sta se udeležili kot odposlanca »Saveza ndustrijalaca« v Zagrebu g. ravnatelj Električne centrale v Zagrebu R. Vrbanič in upravitelj karlovske elektrarne g. ing. Edgar Montina. Na predlog predsednika se je ob živahnem pritrjevanju poslal udanostni pozdrav prestolonasledniku.

Ustanovitev za našo elektriško industrijo prevažnega odseka so na to pozdravili g. dr. Rudolf Marn v imenu trgovskega ministra in podpredsednika deželne vlade, stavbni ravnatelj g. Klinar v imenu deželne vlade za Slovenijo, g. dr. Windischer za Trgovsko zbornico in ing. Turnšek za Zavod za pospeševanje obrta. Temeljiti referat o zakonodaji o elektriki ter o carinah in davkih je podal

ing. Milan pl. Šuklje. Koncem svoje-ga izvrstnega poročila je zahteval, da se poskrbi za zakon o pospeševanju električnih naprav ter za zakon o enotnosti elektriških naprav. Drug. obširni referat je podal ravnatelj g. ing. Serneć o vodnih silah in elektrifikaciji dežele in države. Poročevalac je za svoj izboren in instruktiven referat prejel splošno zahvalo zborovalcev. V smislu predlogov in resolucij poročevalca g. Šukljeja se je sklenilo ustanoviti stalno elektriško komisijo, obstoječo iz 16 članov. Imenovanje teh članov se prepušča Zvezi ndustrijalcev, pri čemur je treba jemati poseben ozir na zastopstvo obstoječih elektraren. Hkratu se je sklenilo obvestiti o novi organizaciji hrvatske in srbske ndustrijalce ter jih pozvati, da tudi oni osnujejo in izvolijo tako komisijo. Članj vseh teh treh organizacij bi potem za slučaj doseženega soglasja delovali skupno v stalni komisiji za celo državo SŠS, katera bi štela 48 članov.

— Posebni zastopnik angleškega trgovskega ministra (oddelek za eksportne kredite) se odpošlje za Jugoslavijo in bo imel svoj sedež v Beogradu. Mi to vest beležimo s posebnim veseljem, kajti prepričani smo, da se bode izmenjavi blaga ugledila pot, ko izpoznajo angleški trgovinski krogi kapaciteto zlasti naših velikih manufakturnih hiš. Dovoljeni krediti za trgovino z novimi državami so nekoliko okorno zamišljeni za potrebe gladkega trgovanja. Z osebnim izpoznanjem prilik izginilo bo nezaupanje in pa odločno prevelika previdnost.

Najnovejša poročila.

(Naša poročila.)

POGOJI OPOZICIJE ZA VSTOP V VLADO.

Beograd, 9. oktobra. G. dr. Dra-ža Pavlović je imel danes dopoldne dobiti odgovor opozicije glede vprašanja o sodelovanju v kabinetu. Opozicija pa do takrat še ni bila končala svojega posvetovanja in mu je sporočila, da odgovori ob 17. uri. Danes so res poiskali narodni poslanci Joso Jovanović, dr. Laginja in Fon dr. Pavlovića, kateremu je g. Jovanović priobčil v imenu opozicijskih skupin, da opozicija sprejme dr. Pavlovića kot ministrskega predsednika pod temi pogoji: G. dr. Pavlović nima izbirati članov svojega kabineta nego prevzeti vso takozvano Trifkovičev kombinacijo z g. Trifkovičem samim kot podpredsednikom ministrskega sveta. Ta kabinet ima zahtevati od Narodnega predstavništva dvajstine do konca leta. Koncentracijo opozicija odklanja in bi bila pripravljena dovoliti g. Pavloviću, da se pogaja glede sodelovanja demokratov in socialstov v vladi šele po glasovanju o dvajstinih in da demokratsko-social. blok sprejme brezpogojno vse podlage sporazuma, na katerih temeljijo Protić-Trifkovičeve kombinacije. Istodobno je bilo g. Pavloviću priobčeno, da je to že prej sprejeti sporazum med radikalci, Narodnim klubom in klerikalci. Posameznosti se ni bilo mogoče doznati. Iz radikalnih krogov se doznava, da so bili radikalci in Narodni klub sporazumljeni, da Narodni klub prevzame vso vladu na Hrvatskem in to povsem v separatističnem smislu. Nekatera poverjeništvu v Zagrebu v bodoče v obče ne bi bila več podložna ingerenci države, a druga poverjeništvu, med njima finance, bi bila avtonomna in vezana samo na navodila centralne vlade. Krona bi bila obvezana imenovati za bana in podbana osebnosti, ki bi jih designiral Narodni klub. Slični pogoji obstoje tudi za Bosno in Hercegovino ter Dalmacijo, dočim bi imel v Sloveniji g. Korošec dobiti s vobodne roke. Sporazum namišlja preobraziti Jugoslavijo v štiri ali pet držav. V radikalnih krogih se trdi, da računa Trifković-Protičev blok s tem, da dr. Pavlović ne bo mogel pristati na njihove pogoje, pa se je takoj po »konferenci« Trifković-Protičevega bloka raznesla govorica, da bo Pavlović še danes zjutraj vrnil mandat. Do 10. ure zvečer ni bilo mogoče dobiti potrdila, da bi bil g. dr. Pavlović včeraj pri prestolonasledniku. Demokratska zajednica je g. Pavloviću formalno priobčila, da je voljan stopiti v koncentracijski ali široki koalicijski kabinet, ki bi ga on sestavil.

KRIZA JE POSTALA DRŽAVNA.

Beograd, 9. oktobra. Eden vodij demokratsko-socialističnega bloka odgovoril je našemu dopisniku na vprašanje, kak je politični položaj, sledeče: Demokratska zajednica seveda ne bo odnehala od nadaljnega prizadevanja, da pride do močne koncentracijske ali široke koalicijske vlade. Je sicer zelo malo nade, toda kljub temu ne obupava. Država zahteva gimnastični ročaj sedaj.

krize, ki se je pretvorila v državno krizo. V tem pogledu bide dvajstaj ura. Jutri bomo na jasnem.

SEJA DEMOKRATSKE ZAJED-NICE.

Beograd, 9. oktobra. Demokratska zajednica je imela včeraj sejo, na kateri se je razpravljalo o položaju. Ko so prišli v sejo prvi glasovi o pogojih Trifković-Protičevega bloka glede sestave in programa vlade, zavladalo je silno ogorčeno razpoloženje. Poedini govorniki izjavili so dno-me, ali je sploh mogoče, da ljudje, ki hočejo biti patriotje, postavljajo program, ki je direktno napreren proti edinstvu države. Ker klub včeraj ni mogel dobiti nikakega avtentičnega obvestila, odgodil je svojo sejo na jutri ob 11. dopoldne.

DR. PETER MAJER IZSTOPIL IZ STARČEVIČEVE STRANKE.

Beograd, 9. oktobra. Zastopnik Starčevićeve stranke dr. Peter Majer je sporočil v posebnem pismu gosp. dr. Laginji, da izstopa iz stranke. Kot vzrok je navedel, da je politika stranke zašla v tako frankovsko-radičevsko vodo, da se že v ničemer več ne raz, likuje od te, državi tako škodljive politike. Če se bo ta smer nadaljevala, bo to le v škodo državi in končno se bo stranka ob tem problemu popolnoma diskreditirala med ljudstvom in razbila. Dr. Majer je pismeno prijavil predsedniku Demokratske zajednice svoj izstop iz Starčevićeve stranke in prosil obenem za sprejem v Demokratsko zajednico.

BRZOJAVKA WILSONU.

Beograd, 9. oktobra. Danes dopoldne se je vršila ministrska seja, na kateri so se razpravljali tekoči posli. S seje se je odposlala predsedniku Zedinjenih držav brzojavka, v kateri se mu izjavlja hvaležnost in izreka nada čimprejšnjega popolnega okrevanja velikega zaščitnika naše-ga naroda.

KORUPCIJA Z IZVOZNICAMI.

Praga, 9. oktobra. V Pragi so aretirali podravatelja čeho-slovenske uvozne in izvozne komisije Vamberškega in uradnike Uldricha, Jelinka in Macha, ker so prodali ponarejene izvoznice za premog na Dunaj. Dognalo se je, da je konsorcij nemških bank na Dunaju ponudil nekemu uradniku imenovane komisije 3.400.000 kron za redno pošiljanje izvoznice za premog na Dunaj.

Vesti LDU.

REŠKI PROBLEM.

LDU Trst, 8. oktobra. — »Corriere d'Italia« piše o reškem problemu: »Smatra se za verjetno, da se bo protizakoniti čin, ki so ga izvršile na Reki prostovoljske čete, v kratkem spravil v pravi tir s tem, da bodo legionarje D' Annunzia zamenjale v zasledbi Reke redne čete pod poveljstvom generala Badoglija. General Badoglijo bi prevzel Reko v svojo oblast in izjavil, da je storil to, ne da bi hotel kršiti pokorščino napram mirovni konferenci, čije končnoveljavna rešitev jadranskega vprašanja bo na vsak način obveljala. Diplomacija in vse udeležene vlade si prizadevajo najti to rešitev, ki na noben način ne bo mogla biti popolnoma različna od one, katero narekujejo naši narodni interesi in naš narodni čut.«

JADRANSKO VPRAŠANJE IN AMERIKA.

LDU Trst, 8. oktobra. Rimski »Il Messaggero« javlja iz New Yorka: »Associated Press« poroča iz Washingtona, da vlada marljivo proučuje način, kako bi napravila konec sedanjemu položaju v Adriji in v drugih delih Evrope, kjer se pojavljajo nacionalistični spori, ki so v veliko škodo za ugled mirovnega kongresa in ki prilegajo uničiti odločbe, sklenjene na podlagi sedaj ustanovljenih principov, katerih se ne more več ovreči. »Associated Press« dostavlja, da bi vlada Zedinjenih držav, če jadransko vprašanje ne bo rešeno v par dneh, bila prisiljena, ustaviti vsaj za hip vsako podporo, financijelo ali pa drugo, evropskim državam, ki bi se ne hotele pokoriti.

Društvene vesti in prireditve.

— Društvo državnih uslužbencev kraljeva Srbov, Hrvatov in Slovencev za slovensko ozemlje sklicuje za soboto, dne 11. oktobra ob 20. uri v običajnem lokalu redno odborovo sejo. Poroča g. Sterletova o beograjski akciji. Vsi polnočevalci — Predsedstvo.

— Čevlarska zadruga za Ljubljano in okolico vabi gg. Člane na nadaljevalno zborovanje za ustanovitev »Produktivne zadruge« za Slovenijo s sedežem v Ljubljani, ki se vrši v nedeljo dne 12. t. m. točno ob 2. uri popoldne v gostilni g. Val. Mraka, Rimska cesta 4.

Aprovizacija.

Aprovizacija. Dne 11. oktobra (sobota) od 8. zjutraj dalje se bo prodajalo na prosti stojnici prekajeno svinjsko meso, ki sicer ni polnovredno, a kljub temu dobro in užitno. Cena za 1 kg 15 kron.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kostar.

Ljubljana in Celje — Slovenski narod.

Preproga za divan in dekorativne vezenine na prodaj. Dunajska cesta 36. 10091

Proda se otroška železna postelja. Pod Rožnikom 206/. 10084

Proda se več ženskih in moških oblek vse nove in dvoje harmonik Florjanska ulica 13, Kogoj. 10068

Čelna večja množina, se prodaja. Poljanska cesta 6, prodajalca. 10062

Otroški voziček, se dobro ohranjen, se prodaja. Karlovaška cesta 15, prtlj. 10090

Lokal in delavnica za precizno mehaniko se išče proti dobri nagradi. Naslov pove upr. "Slovenskega Naroda". 10069

Vila v kvartu Vila sa cvetnjakom posebnim vrtnom in vožnjom želimo kupiti i molim točan opis i nacate. Kosta Stojanovič, Vinokov. 10063

Okna se sedež v loži v drugem nadstropju za abonent A. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 10076

Gostilna v prometnem kraju Slovenije se išče v najem. Cenj. ponudbe pod "Prometna kraj/10060" na upr. Slov. Naroda. 10080

Proda se kuhinjska oprava in več pohištva iz trdega lesa. Stvari se lahko ogledajo na 11 od 9.—5. ure pop. Selo 41/L. decno. 10075

Stanovanje 2 sobi s pritliklinami, v sredini mesta, se zamenja z večjim. Naslov v upravnistvu "Slovenskega Naroda". 10059

Komptoristinja z večjo trgovsko prakso se takoj sprejme. Pismene ponudbe pod J. Medved Ljubljana. 10094

Za takojšnji nastop želimo službo poslovalca ali skladiščnika, grem tudi v kakšno pisarno. Sem trgovsko naobražen trgovec več jezikov. Cenj. ponudbe se: prosil pod "Stalna služba/10065 na upr. Slov. Naroda. 10065

Gospodične! Mladenci, Stajerc, 26 let, čedne zunanosti, resnega značaja, z K 200.000 svojega premoženja, samostojen, in ki čez eno leto prevzame veleposredstvo, želi tem potom v svojo poznejšo življenje stopiti v korespondenco z gospodično, ki ima veselje do posestva in trgovine. Pogoji: biti mora dobro srčna, vesele narave, vendar pa tudi dovolj resna, res lepe zunanosti, neomadeževane preteklosti. Premoženje postanska stvar. Ponudbe s priložitvijo slike pod šifro "Sreča prihajajoč 1920" na zastopstvo upr. Slov. Naroda v Mariboru. Grajska ulica 15. — Ano nimno ali brez slike v koš. Tajnos pod častno zadevo zadržana. 10079

Sprejme se takoj

trgovski sotrudnik

kot prvi detajlist, prima moč, in učenec pri tvrdki

Ivan Perdan v Ljubljani.

Zahvala.

Povodom nenadne, krute izgube drage soproge, gospe

Minke Kocijan

izrekam v svojem kakor tudi v imenu vseh sorodnikov najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so tako sočustvujoče spremlili blago pokojnico na njenem zadnjem potu. Posebna zahvala vsem darovalcem cvetk, katere je imela rajnica tako rada, dalje bratom in sestram "Sokola II." potem udeležnikom bratskih društev, pevskemu društvu "Krkovo-Tmovo" za v srce segajoče žalostinke in sploh vsem, ki žalujejo z nami. — Vsem še enkrat tisočera hvala! Naj ji bo ohranjen blag spomin!

V LJUBLJANI, 9. oktobra 1919.

Vinko Kocijan,
soprog.

Proda se po ugodni ceni ledna omara in nekaj pohištva v kantini vojašnice Kralja Petra I. 10013

Ceno se prodaja damski plašč. Ogleda se pri Ivan Krež, Dunajska cesta, dvorščice II. 10042

Proda se lepa, malo rabljena salonaka obleka, predvojno blago. Naslov v upravnistvu "Slovenskega Naroda". 9989

Deklica za sve traži se. Ponudbe s prepisom svjedodžbi i n. znakom zahteva plače na dr. R. Slesben-scheina, odvetnika u Zagrebu. 9982

Sivije moškega perila dobe trajno delo v trgovini perila Med. Šare, Ljubljana, Selenburgova ulica 5. 9976

Kupim več metrov konopnena pasu (Aufzuggurte) 10—12 cm široke in sod za gnojnico in sesalke (pumpo). Ivan Karalt, valjčni mliz. Domžale. 10026

Traži se za novembra magistra ili lekarnu u Dalmaciji. Ponudbe sa opisom dosadašnje prakse poslati na upr. Slov. Naroda pod "magister/9978"

Hiša v Ljubljani, na mirnem prostoru s dvoriščem in vrtnom, se v svrhu event. selitve prodaja. Kupna cena okoli 800.000 K. Naslov pri upr. Sl. Nar. 9990

Stanovanje z eno veliko sobo in veliko kuhinjo se zamenja v Kopališki ulici z istotakimi ali večjim v mestu. Več se izve pri modistki Ivani Šiler, Kongresni trg 6. 9911

Iščem primeren lokal za trgovino v Ljubljani ali Zagrebu, posredovalcem plačam nagrado za takoj ali pozneje. Ponudbe prosim pod "Trgovina/10039 na upr. Slov. Naroda. 10039

Proda se moška zimska suknja, črn površnik, nov žaket, en frak s telovnikom, par lepih škornjev, št. 42, velik kožuk za na voz ali za avtomobil. Proda se ceno. Poizve se Kolizejska ul. 12., pri hišniku nasproti l. drž. gimnazije. 10070

Prodajalca, izvežbana v manufakturi in specijalni stroki, vajena gostilne in kavarne, službovala kot blagajničarka na večji kolodvorski restavraciji, želi mesta v Ljubljani ali izven Ljubljane, za takoj ali pozneje. Naslov: Marija Smrekar, Ljubljana, Rimska cesta št. 16. 9992

1000 K nagrade in svoje sedanje stanovanje, obstoječe iz 2 sob, predsobe in kuhinje ter pritlikline, z električnim razsvetljavo, vodo etc. onemu, ki mi preskribi stanovanje s 3 ali več sobami, kuhinjo in pritliklinami v mestu ali na periferiji mesta. Sedanje stanovanje imam ob Zaloški cesti tik cestne železnice. Ponudbe pod "Sola 10040" na upr. Sl. Nar. 10040

Brski vajenec se sprejme pri F. Čuden Šin nasproti glavne pošte v Ljubljani. 9933

Solikatorija, ki je v vseh agendah, dobro izvežban, išče dr. Aleksi bratovič, odvetnik v Slovenj-gradcu. Plača po dogovoru. 10025

Vsako množino konjske žime kupuje M. Mihalič, Selenburgova ulica, Ljubljana. 10014

1 vagon konjskega sena, prešanega, sekupitakoj franko postaja Vižmarje. Ponudbe na poštini predal 144. 10007

Iščem službo plačilnega natakarja, najraje na kolodvoru izven Ljubljane. Pismene ponudbe pod "Kavcija" na upravnistvu "Slov. Naroda". 9965

Benzinmotor 4 HP., se takoj prodaja. Polasnila v Anonimni eksped. Al. Matelič, Ljubljana. Kongresni trg 3. 10045

Kupi se 1 ali več vagonov lepih, suhih bukavih desk, 20 mm debelosti. Ponudbe na tovarno stolov, Zgornje Gamelne nad Ljubljano, 10006

Med in vosek kupuje v vsaki množini družba "Sad" preje Primož Hudovernik, Ljubljana, Kolodvorska ulica. 10048

Lepa industrija za cementne izdelke v lepem mestu na Stajerskem na prodaj. Dopisi pod "Nujno/9985" na upr. Sl. Nar. 9985

PISEMSKE ZNAMKE,

vojne znamke, znamke ob prevratu, ljubljanske, hrvaške S.H.S. bosenske, srbske, italijanske, reške, medjimurske, aradske, temavarske, i.t.d. kupujem v vsaki množini po najvišjih cenah. Ponudbe s cenami na A. Weisz, Briefmarkenhandlung Duna (Wien) I. Adtergasse 8. 9920

Prva jugoslovanska tovarna čistilnega praha

nudi pomade bele — rdeče, prah v zavrtih, kakor tudi beli izvleček "SIDOLIN" — tekočina v malih steklenicah — naboljše čistilo za vse kovine.

A. Radesich nasl., Kamnik. Prah se razpošilja tudi v celih vagonih.

Išče se

na pripravnem kraju v mestu ali v Šiški **dobor hlev za parkonj, če mogoče s shrambo za vozove, kakim skladiščem in večjim dvoriščem vred.** Plača se dobra najemina. Ponudbe na trdiko

Janko Popovič, Bleiweisova cesta 32. 9901

RADIUM

vsebujoča vipovica (francosko žganje) je

"ELEVATOR"

edino prava in patentirana ter najzadnejše sredstvo proti trganju, revmatizmu in živčnim boleznim splošno znana.

Dobiva se v vseh trgovinah, drogerijah in lekarnah. Na debelo pa v glavni zalogi za celo Slovenijo:

F. Šibenik, Ljubljana, Gosposka ul. 16.

Krompir

pšenico, rž, oves, fižol i. t. d. prodaja na debelo po ugodnih cenah. Frane Majdič, Kranj trgovina s deželni-mi pridelki. 9311

Trgovski pomočnik

v manufakturni stroki izurjen, se takoj sprejme pri tvrdki Fr. Matelič nasl. v Brodih na S. 10060

Znanja želi

mlad intel. gosp. trgovca in veleposrednika sin, z milijonskim premoženjem, prikupljive zunanosti, z gospico ugledne družine, vesele narave, katere bi imela veselje tudi do trgovine v starosti 17 — 22 let. Dopisi se prosijo s sliko ter natančnimi podatki pod "Idealna ljubezen" na upr. Slov. Naroda.

Nudimo več zabojev vžigalic

prima blago, 36 v škatljica, franko zaboj

Geršak & Co.,

Starostja in novejša velika preproga

olijata slika, fina stenska ura, knjige, lovorjeva drevesa, pristen harški kanarček z elegantno kletko se prodaja. Beerman, Gradšče 8./L. decno. 10077

Modistka

Ana Škofca-Pogačnik

Florjanska ul. 28./I. naznanja cenj. damam, da izvršuje vsa modistvska dela in narodne avbe, točno in nalceneje. 10061

Lepo črno letošnje brinje

oddaja v vsaki množini in po nizki ceni tvrdka Ivan Jolačin, Ljubljana Emenska cesta 2. 8955

ELEKTRARNA

Kogovšek v Idriji

sprejme s 1. novembrom t. l.

obratovodjo

za elektrarno s turbino in Dieslovim motorjem. Stalno mesto, plača po dogovoru, prsto stanovanje, razsvetljava in kurjava. Reflektira se le na povsem zanesljivega strokovnjaka z večletno prakso, ki je sposoben za samostojno delo. Ponudbe, v katerih je navesti dosedanje službovanje, starost in družinske razmere, je vpsolati pod "Obratovodja" do 18. novembra t. l. na upr. Slovenskega Naroda. 10034

Prva specialna trgovina z rokavicami in parfumi

O. Bračko, Ljubljana

Dunajska cesta 12.

Tovarna umetnih nagrobnih vencev.

Izdeluje se vsako množino, v vseh barvah in velikostih.

Trgovci popust!

Viktor Bajt, Selenburgova ul. 6, Ljubljana.

Kontoristinija

zmožna slovenske, nemške, po možnosti tudi hrvaške korespondence, z daljšo prakso,

se i šče

pod ugodnimi pogoji za večje industrijsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe s spricvali in navedbo željene plače pod "STALNO" na

Anončno ekspedicijo AL. MATELIČ, Ljubljana. 10089

„Srna“ znamka jamči nado-sežno kakovost mila.

IGNAC FOCK, tovarna mila in sode KRANJ.

INSTITUT LIST

učilnica in vzgajališče za deklice na Dunaju V., Nikolsdorfergasse Nr. 8.

Eksternat, internat, poluinternat, ljudska šola, licej, nadaljevalni tečaj. — Lastna hiša, velik vrt. Kurjava in prehrana zagotovljena. 10073

Prometna pisarna za posestva

Jurij Dörrerja št. Vid na Glini, Koroško, se priporoča za naglo in diskretno izvršitev za

kup in prodajo kakor tudi za zamenjo posestev vsake vrste in cene. Nič predstroškov! 2% opravnila po sklepu!

Dr. med. Klara Kukovec

strok. zdravnica za ženske in otroške bolezni (preje v Trstu) je otvorila prakso

v Mariboru, Gosposka ulica 2 ordinira od 8.—9. dop. in od 2.—3. pop.

Usnjati nabitki z žeblički za podplate

dobavlja tvrka Peter Kozina & Co., Ljubljana, Breg št. 20. Za moške 1 zavoj K 2-10, za ženske K 2— Preprodajalci dobe popust. 10088

trešana jabolka za sadjevec

in namizna jabolka. — Cene nizke, dobava takoj

Veletgovina Franc Oset, Vransko pri Celju. .

Satirična knjiga akad. slikarja Henrika Smrekarja

„Smrekar - črnovojnik“ je izšla v založbi Umetniške propagande, Ljubljana, Sodna ulica št. 5

in se naroča istotam. — Cena 8.— K. 10031

občinskega tajnika

v trgu Labeu, Koroško. primerna za kakega vpokojenca (penzionista). Zmožen mora biti popolnoma slovenskega in nemškega jezika ter voditi sam vse pisarniške posle in uradovanje. Uradovanje je dnevno. Nastop lahko takoj! Prošnje je vlagati z navedbo plače na gerentstvo v Labodu, Koroško.

Gerentstvo v Labodu, gerent: OSRAJNIK.

Ker nam je deželna vlada za Slovenijo dovolila spremembo rodbinskega imena iz

Mitteregger v Malgaj,

naznanjam slav. občinstvu, da bom od sedaj vodil pod tem imenom svojo plesarsko obrt. Priporočam se za nadaljno v toliki meri kot do sedaj izkazano mi zaupanje.

TONE MALGAJ, stavbeni in pohištveni pleskar in ličar, Sp. Šiška, Knezova ul. 121.

Mariborski mestni kino

Stolni trg. Ravnatelj: G. Siege. Od petka 10. do ponedeljka 13. oktobra 1919:

Grof Monte Kristo

Senzacijski film v 25 delih, po svetovno znani romanu Aleksandra Dumasa v 8 poglavjih. Predstavlja se 14 dni. I. poglavje: Edmond Dantes, II. poglavje: Zaklad Monte Krista. Predstave se vrše vsak dan ob 18. (6. uri) 20. (8. uri) in nedeljo ob pol 15. (pol 3.), 16. (4.), 18. (6.) in 20. (8. uri). Predstave za zunanje: „Grofa Monte Kristo“ v soboto in sredo ob 16. uri. — Prvo nadaljevanje dne 14. oktobra 1919.



Častniški zbor Travskega topn. polka naznanja, da je umrl 8. t. m. priljubljeni tovariš, gospod

major Ivan Loger

Pogreb se vrši dne 10. t. m. ob 16. uri iz deželne bolnice.